

ærede Rigsdagsmand dertil? Ingenting, det betyder Ingenting; og, til min store Overraskelse varede det kun et Dieblit, inden det endogsaa blev til et Tilbagekridt. Det svimler for mig overfor den ærede Rigsdagsmand; det var ordret hans Ord, det blev sagt saaledes, jeg fulgte efter, om ikke for Andet, saa fordi jeg har en psykologisk Interesse deraf. Jeg blev saameget mere overrasket deraf, som jeg selv blev citeret som Autoritet derfor, thi den ærede Rigsdagsmand var saa god at henholde sig til mine Ytringer i det andet Thing. Men jeg tror dog med temmelig Sikkerhed at kunne sige, at Ingen vil have mig mistænkt for at have benyttet saadanne Udtryk i det andet Thing, eller paa nogen Maade ment noget Saadant. Jeg har sagt, og det staar jeg ved, at det ikke alene er denne Indskrænkning af Timetallet i Skolerne, som det kommer an paa, men jeg sagde det med Hensyn til et specielt Punkt; jeg sagde, at man med Hensyn til Børnenes hele Udvikling iøvrigt og deres fysiske Udvikling ikke maatte lægge altfor stor Bægt paa, at der kun blev 5 Timer tilbage om Dagen til at sidde i Skolen, idet jeg gjorde opmærksom paa — og det var dette, jeg fremhævede — at denne Sidden i Skolen, uagtet den for Mange fremtræder som det egentlig Mislige ogsaa i fysisk Henseende, langt fra er det Værste, at det langt oftere er denne Hjemmearbejden, som er langt mere trykkende, og jeg bemærkede, at i Skolerne ikke blot ved den lovlige Gymnastik, men ogsaa ved den ulovlige, som ikke udebliver af Skolerne, gives der en Del Udspreddelse, og holdes Sindet i det Hele taget i en uafbrudt Virksomhed og Bevægelse, fremfor naar Disciplene sidde hjemme og læse paa deres Lektier. Men dette er dog ikke Noget, som i fjerneste Maade forhindrer eller formindsker Betydningen af, at man indskrænker Antallet af Timerne. Sa, en anden Sag var det, hvis det skulde være Meningen, at man saa vilde tage og lægge saameget Mere paa dem hjemme. Men hvad i Alverden berettiger den ærede Rigsdagsmand til at forudsætte, at dette er Meningen? Meningen er jo netop, at Rettelsen skal indtræde derved, at disse Sag i det Hele taget fordeles paa en

anden Maade, og det er jo ialfald Noget, som den ærede Rigsdagsmand maa vide, at det efter mine Ytringer er saa langt fra at være min Opfattelse, at det skulde være Tanken, at man skulde forøge Hjemmearbejdet. Tvertimod, mine Ytringer gik i en modsat Retning. Men naar den ærede Rigsdagsmand spørger: hvorved skulle vi fikke os derimod, saa svarer jeg dertil, at han, saa haardt det end kan falde, maa finde sig i, at det er et Punkt, som hverken han eller Rigsdagen, kan sætte igjennem, at Hjemmearbejdet ikke forøges; det kan være vanskeligt nok for Ministeren og for Skolebestyrelsen, men det er dog dem, der nærmest kunne gjøre det. Det er den Slags Ting, som ikke lade sig grube, om man ogsaa fik nok saa fuldstændige Timetabeller, og gik nok saa dybt deri. Der er intet andet Middel til at hindre denne Overbeholdelse end den mere og mere fremtrædende Forestilling om det Urigtige og det Uheldige ogsaa med Hensyn til Resultatet for Skolerne i at gaa denne Vej. Sa, naar den ærede Rigsdagsmand endog kom til Spørgsmaalet om Examinens Afholdelse ved Skolen, da tilstaaer jeg, at jeg virkelig ogsaa maa finde mig noget overrasket ved at se den nu saakaldte Privatistexamen ved Universitetet her saa nogle saadanne venlige og hjærlige Ord for sig som dem, der fremkom fra den ærede Rigsdagsmand, der endog syntes særlig at have bestemt sin Søn til at gaa denne Vej, fordi han kunde komme til at nyde godt af den. Dette tilstaaer jeg at være mig aldeles ubekjendt. Jeg har hidtil ikke hørt Noget om denne Examen i denne Retning, men tvertimod i modsat Retning, og det skulde dog være høist besynderligt, om man ikke, naar en almindelig Dom saaledes har gjort sig gjældende, vel kunde finde sig i det Tab at miste den. Og ser man hen til Resultatet af denne Examen, saa forekommer det mig virkelig heller ikke, at der kunde være noget saa særdeles Tilsmilende derved, som kunde bringe netop unge Menneffer til at underkaste sig den. Grundene dertil ere udviklede i Betænkningen og ligeledes udviklede af mig, og de kunne siges uden Forkleinselse for Nogensomhelst; men skjøndt det kan være usikkert og